

نقش نماز بعنوان مبدا تحولات انسان و جامعه

سید مرتضی زاهدی^۱، پروانه ناظمی^۲، سید رضا زاهدی^۳

^۱ دانشجوی دکترای دانشگاه بوعلی سینا همدان، ایران

(S.M_Zahedi@yahoo.com)

^۲ دبیر آموزش و پرورش استان البرز، ایران

^۳ عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خلخال، ایران

چکیده

نماز ریسمان محکمی است که موجودیت آدمی را به ملکوت اعلی پیوند می دهد. نماز زنده کننده جان آدمی است. اولین فریضه ای است که در دین مبین اسلام وارد شده است و برپا داشتن آن سفارش های فراوان شده است. نماز آثار تربیتی بی شماری دارد که عبارتند از یاد خدا، بازدارندگی از گناه، مصونیت از شیطان، نجات از آتش دوزخ، جلوگیری از تکبر، یاد قیامت، عفت و پاکدامنی، نطافت و بهداشت، انضباط و وقت شناسی؛ پس نماز با وجود این همه آثار تربیتی، سعادت دنیوی و اخروی انسان را بدنبال خواهد داشت و این همان آرزوی قلبی تمامی انسانها می باشد. هدف مقاله حاضر آن است که به بررسی آثار تربیت نماز این جبل متین و صراط مستقیم بر زندگی فردی انسان ها بپردازد. هر که به نماز آن گونه که حقیقت آن است متمسک شود هیچگاه از سایه ولایت الهی بیرون نمی رود لذا می توان گفت نماز خط مقدم جبهه جهاد اکبر رمز بندگی مخلصان می باشد.

واژه‌های کلیدی: نماز، تحولات انسان و جامعه، بازدارندگی از گناه

The role of prayer as a source evolution of human and community

Seyes Morteza, Zahedi¹; Parvaneh, Nazemi²; Seyed Reza, Zahedi³

¹ PhD Student, Department of Horticulture, Faculty of Agriculture, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran

² Elementary school teacher of Alborz province, Iran

³ Computer Engineering, Khalkhal Branch, Islamic Azad University, Khalkhal, Iran

Abstract

Prayer is a strong rope of human existence is the connected to the perfection. Prayer is the soul of life. The first obligation is entered in Islam and held have been plenty of orders. Prayer of numerous educational Include mention of God Inhibition cardinal sins, Protection from evil, Saved from Hell, Avoid arrogance, Resurrection Remember, Chastity, Grooming and hygiene Discipline and punctuality; Nevertheless all of the prayers of Education, Will be following bliss this world and the hereafter And this Same of heart desire is for all people. The purpose of this paper is that the Effects of training are prayer on human life. Everyone is steadfast in prayer Never God is not out of the shadows Therefore, we can say that prayer is chosen slaves password.

Keywords: prayer, evolution of human and community, Avoid arrogance.

۱- مقدمه

از منظر قرآن و سنت توجه و تاکید به امر نماز از جمله مسلمات شمرده می‌شود که جامعه اسلامی را به برپا داشتن آن بصورت فردی و اجتماعی ترغیب و تشویق می‌نماید امر نماز نیز چون دیگر امور پسندیده واجب باید از هر حیث مورد کنکاش و دقت واقع شود هر امر نیکی در مسیر انجام و حتی بعد از اتمام آن در معرض یک سری آفت و آسیب قرار می‌گیرد که شناخت و رفع آنها از انجام آن فعل ممدوح ضروری تر بنظر می‌رسد ما در این مقاله در پی آن هستیم که برخی از آفت‌ها و آسیب‌های نماز را با تکیه بر قرآن و سنت برشمیریم از جمله این آسیب‌ها می‌توان به اشاعه استخفاف ترک سرقت عجب و کم‌اثر بودن نماز اشاره نمود (۴). نماز رکن اصلی دین است و باید اصلی‌ترین جایگاه را در زندگی مردم داشته باشد. حیات طیبه انسان در سایه حاکمیت خدا، وقتی حاصل می‌شود که انسانها دل خود را با یاد خدا زنده نگه‌دارند و به کمک آن بتوانند با همه جاذبه‌های شر و فساد مبارزه کنند و همه بتها را بشکنند و دست تطاول همه شیطانهای درونی و برونی را از وجود خود قطع کنند. این ذکر و حضور دائمی فقط به برکت نماز حاصل می‌شود و نماز در حقیقت پشتوانه محکم و ذخیره تمام نشدنی در مبارزه‌های است که آدمی با شیطان نفس خود که او را به پستی و زبونی می‌کشد، و شیطانهای قدرت که با رز و زور، او را وادار به ذلت و تسلیم می‌کنند، همیشه و در همه حال دارد. هیچ وسیله‌ای مستحکم تر و دائمی تر از نماز برای ارتباط میان انسانها با خدا نیست. مبتدی‌ترین انسانها رابطه خود با خدا را بوسیله نماز آغاز می‌کنند برجسته‌ترین اولیاء خدا نیز بهشت خلوت انس خود با محبوب را در نماز می‌جوید. این گنجینه ذکر و راز را هرگز پایانی نیست و هر که با آن بیشتر آشنا شود جلوه و درخشش بیشتری در آن می‌یابد.

- معنا و مفهوم نماز

نماز در لغت به معنای پرستش، نیاز، سجود، بندگی و اطاعت، خم شدن برای اظهار بندگی و اطاعت و یکی از فرائض دین و عبادت مخصوصی است که مسلمانان پنج بار در شبانه روز به جا می‌آورند. نماز یعنی خدمت و بندگی، فرمان برداری، سر فرود آوردن و تعظیم کردن به نشانه احترام. نماز، داروی نسیان و وسیله ذکر خداوند است. نماز، رابطه معنوی مخلوق با خالق است. نماز یعنی دل‌کنند از مادیات و پرواز دادن روح، یعنی پا را فراتر از دیدنی‌ها و شنیدنی‌ها نهادن.

- نماز در قرآن و حدیث

فلسفه، فایده و آثار، شرایط و آداب و اوصاف نماز در آیات و روایات بسیاری آمده که پرداختن به همه آن‌ها در این جا ممکن نیست؛ لکن به طور مختصر قطره‌ای از دریای معارف اسلامی را درباره نماز بازگو می‌کنیم. نماز، بزرگ‌ترین عبادت و مهم‌ترین سفارش انبیا است. لقمان حکیم پسرش را به نماز توصیه می‌کند. ۱- حضرت عیسی (ع) در گهواره فرمود: خدایم مرا به نماز و زکات سفارش کرده است. ۲- حضرت ابراهیم (ع) همسر و کودک خویش را در بیابان‌های داغ مکه آن هنگام که هیچ آب و گیاهی نداشت، برای به پا داشتن نماز مسکن داد. ۳- پیشوایان معصوم - علیهم السلام - هنگام نماز رنگ می‌باختند. گرچه بعضی نماز را به خاطر بهشت یا ترس از عذاب جهنم می‌خواندند، اما حضرت علی (ع) نه برای تجارت و ترس از آتش، بلکه به خاطر شایستگی خدا برای عبادت نماز می‌خواند. ۴- نماز، اهرم استعانت در غم‌ها و مشکلات است. خداوند می‌فرماید: از صبر و نماز در مشکلات کمک بگیرید و بر آن‌ها پیروز شوید. نماز به منزله پرچم و نشانه مکتب اسلام است. پیامبر اکرم می‌فرماید: (علم الاسلام الصلوه).

نماز به منزله سر نسبت به تن است. پیامبر (ص) می‌فرماید: (موضع الصلوه من الدین کموضع الراس من الجسد). نماز برای اولیای خدا شیرین و برای غیر آنان دشوار و سنگین است. قرآن می‌فرماید: (وانها لکبیره الا علی الخاشعین). در اهمیت نماز همین بس که حضرت علی (ع) در جنگ صفین و امام حسین (ع) در ظهر عاشورا دست از جنگ کشیدند و به نماز ایستادند. و آن‌گاه که به علی (ع) ایراد گرفتند که چه هنگام نماز است؟ ایشان فرمود: ما برای همین می‌جنگیم تا

مردم اهل نماز باشند. در زیارت نامه وارث می خوانیم: (اشهد انک قد اقمتم الصلوه؛ شهادت می دهم که تو نماز را برپا داشتی). حضرت علی(ع) درباره نماز بارها سخن به میان آورده که در این جا به چند نمونه اشاره می کنیم. الف) درباره برکات نماز می فرماید: فرشتگان، آنان را در بر می گیرند و آرامش بر آنان نازل می شود، درهای آسمان بر آنان گشوده و جایگاه خوبی برایشان آماده می شود. ب) در خطبه ۱۹۶ نهج البلاغه گوشه‌هایی از مفاسد اخلاقی هم چون کبر و سرکشی و ظلم را برمی شمارد و آن گاه می فرماید: نماز به همه وجود انسان آرامش می بخشد، چشم‌ها را خاضع و خاشع می گرداند، نفس سرکش را رام و دل‌ها را نرم و تکبر و بزرگ منشی را محو می کند. ج) هم چنین در نامه‌ای به محمد بن ابی بکر می نویسد: نماز را در وقت معین آن به جای آر و به خاطر آسوده بودن از کار نماز، پیش از وقت معین آن را برپای مدار و آن را واپس مینداز(۶).

نماز عامل موفقیت درانجام کارهاست و توفیقات الهی را روزافزون می کند احکام آن به گونه‌ای است که رعایت دقیقش اثرات زیادی درحوزه‌های فردی اجتماعی فکری اخلاقی خانوادگی روحی و روانی دارد نماز جوابگوی حل معضلات اجتماعی و خانوادگی است و در این مقاله تاثیرات آن به عنوان یک رفتار بر ابعاد مختلف روح و روان انسان مورد بررسی قرار گرفته است نماز یک مکتب علمی و عملی برای پرورش ایمان و تعهد است طبق بررسی‌های دانشمندی‌های نوین شخصیت انسان متأثر از عوامل درونی و بیرونی است که نماز در هر یک از این عوامل نقش مهمی دارد شادابی جسم و روان در سنین مختلف یکی از نیازهای جوامع امروز است و انسان اگر به حال خود رها شود در مشکلات طاق‌فرسای زندگی قرار می گیرد پس نماز یک نیاز اساسی انسان است و دارای برکات بسیاری می باشد نماز باعث ثبات شخصیت و اخلاق انسان و آرام شدن قلب و روح می شود چرا که در نماز همه حواس و جسم متوجه خدا می شود و به هیچ چیز جز خدا و آیات قرآن که در نماز بر زبان آورده می شود فکرنمی شود این امر باعث ایجاد آرامش و آسودگی روان انسان می شود(۳).

کلمات و ارکان نماز هر یک خلاصه‌ای است که به بخشی از معارف دین اشاره می کند و بطور مکرر و پی در پی آن را به یاد نمازگزار می آورد. نمازی که با تدبیر در معانی و بدون سهو و غفلت گزارده شود، انسان را روز بروز با معارف الهی آشنا تر و به آن دل‌بسته تر می سازد. نورانیت نماز، رازها و رمزهای آن و درس‌هایی که در آن گنج‌انیده شده، و اثر آن در ساختن فرد و جامعه چندان نیست که بشود در مقاله‌ای کوتاه از آن سخن گفت بلکه چنان نیست که بی خبری چون من بتواند از اعماق آن خبری آورد. فلسفه نماز و تحلیل رازها و رمزهای آن با زبان هنر در معرض دید همگان قرار گیرد تا هرکس بقدر ظرفیت خود از آن متمتع گردد، کتابها و جزوه‌ها در سطوح مختلف و از دیدگاه‌هایی گوناگون به وسیله محققان و عالمان به سلک تحریر در آید، و مایه کارهای هنری و ادبی گردد.

فصلی نیز باید برای آسان کردن انجام نماز گشود شود در همه مراکز عمومی: مدارس، دانشگاهها، کارخانهها، سربازخانه‌ها، فرودگاهها، ایستگاههای قطار، ادارات دولتی و امسال آن، جایگاههای مناسبی برای نماز پیش‌بینی شود. مساجد و نمازخانه‌ها پاکیزه و مرتب و رغبت‌انگیز باشد نماز در وقت فضیلت و به جماعت گزارده شود. در هر محیطی برجستگان و بزرگان آن بر دیگران پیشقدم شوند و عملاً اعتناء به نماز را به دیگران بیاموزانند و خلاصه در همه جا حرکت به سمت نماز و شتافتن به نماز محسوب باشد. با این مقدمات به خواست خداوند متعال و با توجهات و ادعیه زاکیه‌ای حضرت ولی الله الاعظم روحی فداه کشور و جامعه ما به هدفهای والای نماز نزدیک می شود واز برکات آن بهره می گیرد.

روح و اساس و هدف و پایه و مقدمه و نتیجه و بالاخره فلسفه نماز همان یاد خدا است، همان ذکر الله است البته ذکر که مقدمه فکر و فکری که انگیزه عمل بوده باشد، چنانکه در حدیثی از امام صادق (ع) آمده است که در تفسیر جمله «ولذکر الله اکبر» فرمود: «ذکر الله عند ما احل و حرم» یاد خدا کردن به هنگام انجام حلال و حرام (یعنی به یاد خدا بیفتد به سراغ حلال برود و از حرام چشم‌پوشد. نماز وسیله شست و شوی از گناهان و مغفرت و آمرزش الهی است چرا که خواه ناخواه نماز انسان را دعوت به توبه و اصلاح گذشته می کند، لذا در حدیثی می خوانیم: پیامبر (ص) از یاران خود سوال کرد: اگر بر در خانه یکی از شما نهری از آب صاف و پاکیزه باشد و در هر روز پنج بار خود را در آن شست و شو دهد، آیا چیزی از آلودگی و کثافت در بدن او می ماند؟ در پاسخ عرض کردند: نه، فرمود: نماز درست همانند این آب جاری است، هر زمان که انسان نمازی می

خواند گناهایی که در میان دو نماز انجام شده است از میان می‌رود و به این ترتیب جراحی‌هایی که بر روح و جان انسان از گناه می‌نشینند، با مرهم نماز التیام می‌یابد و زنگارهایی که بر قلب می‌نشینند زدوده می‌شود. نماز سدی در برابر گناهان آینده است، چرا که روح ایمان را در انسان تقویت می‌کند و نهال تقوا را در دل پرورش می‌دهد و می‌داند ایمان و تقوا نیرومندترین سد در برابر گناه است و این همان چیزی است که در آیه فوق به عنوان نهی از فحشا و منکر بیان شده است و همان است که در احادیث متعددی می‌خوانیم: افراد گناهکاری بودند که شرح حال آنها را برای پیشوایان اسلام بیان کردند، فرمودند: غم مخورید، نماز آنها را اصلاح می‌کند و کرد. نماز خودبینی و کبر را در هم می‌شکند، چرا که انسان در هر شبانه روز هفده رکعت و در هر رکعت دوبار پیشانی بر خاک در برابر خدا می‌گذارد، خود را ذره کوچکی در برابر عظمت او می‌بیند، بلکه صفری در برابر بی‌نهایت. پرده‌های غرور و خودخواهی را کنار می‌زند، تکبر و برتری جویی را در هم می‌کوبد. نماز وسیله پرورش فضایل اخلاق و تکامل معنوی انسان است، چرا که انسان را از جهان محدود ماده و چهار دیوار عالم طبیعت بیرون می‌برد، به ملکوت آسمان‌ها دعوت می‌کند و با فرشتگان هم صدا و همراز می‌سازد، خود را بدون نیاز به هیچ واسطه در برابر خدا می‌بیند و با او به گفت‌وگو برمی‌خیزد. تکرار این عمل در شبانه روز آنها را با تکیه روی صفات خدا، رحمانیت و رحیمیت و عظمت او مخصوصاً با کمک گرفتن از سوره‌های مختلف قرآن بعد از حمد که بهترین دعوت کننده به سوی نیکی‌ها و پاکی‌ها است اثر قابل ملاحظه‌ای در پرورش فضایل اخلاقی در وجود انسان دارد. به همین خاطر در حدیثی از امام علی (ع) می‌خوانیم که در فلسفه نماز فرمود: «الصلوة قربان کلی تقی» نماز وسیله تقرب هر پرهیزکاری به خدا است.

۲- اهمیت نماز

از آن هنگام که آدمی زندگی خویش را بر این کره خاکی آغاز کرده و خود را در برابر انبوه مشکلات و ناملایمات و ناتوان و درمانده یافت، همواره در پی یافتن تکیه‌گاهی قدرتمند، که او را در برابر مشکلات یاری دهد و این درد بیگانگی و غربت را از صفحه دلش بزدايد، زمین و آسمان را جستجو کرده. چرا که از یک سو خطر و عصاره وجودش، علیرغم تمام سرکشیها و طغیانها، بگونه‌ای آفریده شده بود، که خود را در جهان بیگانه و یکه و تنها احساس می‌کرد و از سوی دیگر در زوایای تاریک و نهفته قلبش، شعله‌های عشق و دلبستگی به وجودی برتر از تمام موجودات و قدرتی عظیم و بی‌انتهای، زبانه می‌کشید، و گاه شعله‌های سرکش آن قوت می‌گرفت و او را وامی‌داشت که در اوج غربت و تنهایی و در پس تاریکی‌ها در پی یافتن این قدرت بی‌انتهای، سالیان درازی را به جستجو بپردازد و گاه این شعله‌های سرکش از مسیر صحیح خود خارج شده و او را به کوره‌ها و کویرهای خشک و سوزان ضلالت می‌کشاند و سرانجام به اعماق دره‌های هلاکت و تباهی رهسپار می‌کرد. از سوی دیگر آن مبارک آفریننده‌ای که انسان را از گل آفرید، و از روح خویشتن در کالبد او دمید، در پی این خلقت و مطابق نیازها و فطرت خداجوی وی کاروان پیامبران و سفیران خود را بسوی زمین روانه کرد تا انسان سرگشته و حیران را به راه صحیح رهنمود باشد و در پرتو رسالت عظیم و گرانبهار خویش ارتباط میان این موجود ناچیز و درمانده و پروردگارش را که عظمت قدرتش را تصور نیز نمی‌گنجد فراهم کند تا پدیده‌ها و حجابها از میان برود و انسان ضعیف و درمانده در برابر عظمت بی‌انتهای پروردگارش بایستد و با قلبی شکسته و محزون اما لب‌لب از نور آگاهی باخدای خویش خلوت کرده و بدون هیچ واسطه‌ای با وی سخن بگوید و آن گاه عظمتی راسخ و استوار بر ستیغ بلند انسانیت گام بگذارد(۱).

اما چگونه ممکن است انسانی این چنین ضعیف و درمانده بتواند با خدای خویش به گفتگو بنشیند، چگونه امکان دارد که ذره‌ای ناچیز با قدرتی بی‌انتهای که هستی کائنات را در دست دارد سخن بگوید و امانت خداوند را که زمین و آسمان و کوه‌ها از تحمل آن ناتوان و ملولند بر دوش کشد بی‌شک در تعالیم و دستورات همه رسولان خداوند باید راهی باشد که طریقه برقراری این ارتباط مقدس و در نتیجه اوج ترقی انسان را نموده باشد راهی که از یک سو قابلیت واسطه شدند میان خالق و مخلوق را دارا باشد و از ذکر سوی بتواند آدمی را از دلبستگی و ظواهر جدا کند و زنجیرهای گران ذلت را از دست و پای او بگسلد، و آنگاه وی را قادر سازد که اوج بگیرد و برابر دیدگان حیرت زده ملکوتیان با تمام وجود خدا را در یابد و در حالتی که قلب سرد و منجمد در گرمای این دیدار حیات دو باره‌ای می‌یابد با خدایش به گفتگو بنشیند.

پیامبرگرامی اسلام حضرت محمد (ص) در باره نماز می فرماید: "الصلوة معراج المؤمن" نماز معراج مؤمنان است. آری این راه که عمری به بلندای تاریخ خلقت انسان دارد، نماز است، علمی مقدس که می‌تواند انسان را به اوج تکامل و شکوفایی برساند. این نماز است که به آدمی فرصت می‌دهد تا با خدایش بی‌هیچ واسطه‌ای سخن بگوید از دردها و مشکلاتش بگوید، خواسته‌ها و نیازهایش را با وی در میان نهد و در پرتو آن قلبش را جلا بخشد و این نماز است که در تمام ادیان الهی به آن توصیه شده است و هرچه زمان پیش آمده است بر اوج و تکاملش افزوده شده است تا آن که در دین مبین اسلام به سر حد تکامل و شکوفایی رسیده است آری، نماز آسمان آبی زلال روح و روان انسان مؤمن را پاک و پاکیزه می‌گرداند.

- صفات نمازگزاران

هنگامی که انسان روح و روان خویش را در جویبار زلال نماز شستشو دهد، رفته رفته بسیاری از صفات پسندیده در وجود وی شکوفا می‌شود و از موجودی ناچیز انسانی والا و وارسته پدید می‌آید چرا که نماز به گفته قرآن «انسان را از زشتی و پلیدی باز می‌دارد و بسوی اعمال و رفتار شایسته دعوت می‌کند.» «انسانی که نماز می‌گزارد آگاه است که هنگامی نمازش در درگاه خداوند پذیرفته خواهد شد که دیگر اعمال وی نیز پسندیده باشد و زمانیکه در برابر خدا سخن می‌گوید باید اعمال نیک خویش سخنش را به اثبات برساند تا بدین وسیله بتدریج زمینه برای ترک گناهان و استقبال از اعمال نیک برای انسان آماده شود.

خداوند در سوره معارج ابتدا بعضی از صفات ناپسند انسان را بر می‌شمارد:

"ان الانسان خلق هلوعا" انسان بسیار آزمند و نا شکبیا آفریده شده است.

"و اذا امسه الخیر منوعا" و چون مال و ثروت به او روی می‌آورد بسیار بخل ورزیده و منع احسان می‌کند.

خداوند بعد از این نمازگزاران را استثنا می‌کند. «الا... المصلین» مگر نمازگزاران.

سپس قرآن ویژگیهای نمازگزاران را اینگونه بیان می‌کند (۵):

"الذین هم علی صلواتهم دائمون" نمازگزاران کسانی اند که بر نمازشان مداومت دارند.

"والذین یصدقون بیوم الدین" و کسانی که روز جزا و پاداش را تصدیق می‌کنند.

"والذین هم بشهادتهم قائمون" و کسانی که برگواهی خود استوارند.

"اولئک فی جنات مکرمون" اینان در بهشت، مورد احترام و گرامی هستند.

- ترک نماز

ترک نماز آنچنان زشت و ناپسند است که مرز میان کفر و ایمان شمرده شده است. تارک نماز هیچ رابطه‌ای با خدا ندارد و هرچه بیشتر می‌گذرد فاصله میان او و خدا بیشتر می‌شود و تا جایی که نه تنها نور ایمان از قلبش خارج می‌شود بلکه نسبت به زندگی و دنیا نیز بی‌علاقه می‌شود و احساس پوچی و بیهودگی روح و روان وی را می‌آزارد. همانگونه که گذشت نماز پشتوانه‌ای بس عظیم است که آدمی را در مشکلات یاری می‌کند انسان را قادر می‌سازد که با خدایش رابطه‌ای نزدیک برقرار کند و با وی سخن بگوید و به علت وجود نور ایمان در خمیره وجودش در راستای هدفی مقدس کام بردارد و بی‌شک اینگونه تفکر او را سربلند و موفق می‌سازد، اما انسانی که به نماز پشت می‌کند از معبود خویش روی می‌گرداند و آفریننده خویش را از یاد می‌برد و سبب عدم احساس وجود خدا ارتکاب گناه و معصیت آلوده می‌شود و رفته رفته در مرداب تعفن گناه و نا فرمانی غرق می‌شود قلبش گرمای عشق صحبت با خدا را از دست می‌دهد و بر اثر دوری از خدا سرد و تاریک می‌شود. احساسها و نیازهای فطری در وجودش می‌میرد و شهوات و وسوسه‌های شیطانی در وجودش شعله می‌کشند و هستی اش را به خاکستر مبدل می‌کند تارک نماز بعلت نداشتن رابطه با خدا خود را بی‌پناه و درمانده احساس می‌کند، راه به جایی نمی‌برد. در ضمیرش نیاز به قادری بی‌همتا را احساس می‌کند، اما توانایی ارتباط با او را ندارد و همین امر سبب دل‌بستگی به قدرتهای پوچ و مادی می‌شود و ناگفته پیدا است که این قدرتهای پوشالی فنا پذیرند و از میان خواهند رفت و بی‌شک تارک نماز توبه نکند و گذشته را جبران ننماید، زمانی به اشتباه ویرانگر خود پی می‌برد که دیگر امید به نجات و رهایی از آتش جهنم نیست.

پیامبر (ص) در نکوهش تارک نماز می فرماید :

"بین العبد و بین الکفر ترک الصلاه" فاصله بین بنده و کفر ترک نماز است.

در اهمیت نماز اول وقت:

هنگامیکه حضرت علی علیه السلام در جنگ صفین سرگرم نبرد بود ، در میان هر دو صف کارزار مواظب وضع آفتاب بود

تا ببیند که ظهر می شود و نماز ظهر را بخواند .

ابن عباس عرض کرد : یا امیر المومنین (ع) این چه کاری است ؟ فرمود منتظر زوال هستم تا نماز بخوانم.

ابن عباس گفت: آیا حالا وقت نماز است با این سرگرمی بچنگ فرمود چرا با ایشان می جنگیم ؟ تنها به خاطر نماز با

آنها نبرد می کنیم.

نماز که سمبل پایبندی به اسلام است و در احادیث منسوب به حضرت محمد صلوات الله روشنی چشم و ستون دین و در آیات قران عامل بازدارنده از فحشا و منکر معرفی می شود اختلال رفتاری و روانی مشکل شایعی است و در واقع مساله شماره یک سلامتی در جهان امروز می باشد یکی از اتفاقات مهم بزرگسالی ورود به دانشگاه می باشد که دگرگونیهای زیادی را وارد زندگی فرد می کند و با استرس همراه است آشنا نبودن بسیاری از دانشجویان با محیط دانشگاه جدای از والدین و دوری از خانواده عدم علاقه به رشته تحصیلی کافی نبودن امکانات سازگاری با شرایط جدید می تواند فشار روانی قابل توجهی بر دانشجویان وارد کند دانشجویان معمولا از لحاظ هوش بر دیگر همسالان خود برتری دارند و اغلب از لحاظ موقعیت اجتماعی و اقتصادی از دیگر جوانان برتری دارند روی این اصل معمولا اختلال رفتاری و بیماریهای روانی در اشکال شدید کمتر یافت می شود اما افسردگی و عدم سازگاری از مهمترین مسائل دانشجویان است و بیماری افسردگی درسین جوانی متاسفانه با افت شدید عملکرد اجتماعی و شغلی در بین نوجوانان دانشجو با افت عملکرد تحصیلی همراه است نماز آثار تربیتی و درمانی فراوانی دارد(۲).

۳- نتیجه گیری

این نتیجه حاصل شد که اشخاص نمازگزار نسبت به بی نمازها و «تارک الصلوه» ها دارای ویژگی های برجسته اخلاقی و ارزش های انسانی به مراتب بیشتری هستند و به این ترتیب تعادل ناقل های عصبی به درجات بیشتر در آنها برقرار است و این معما برای دانش پزشکی همچنان باقی است که نماز چگونه اثرات شگفت انگیز خود را در ریشه کنی گناه و انحراف از جامعه و در واقع مقابله با تحولات نامطلوب ناقل های عصبی به انجام می رساند. ای خواهر و برادر باید بکوشیم که نماز را به پا داریم که تنها خواندن نماز کافی نمی باشد باید بکوشیم که خود و جامعه را نماز مجسم نمائیم و در این استوار سازی با قیام علیه شیطان درون است که می توان قیام شیطان های بیرونی بر خیزیم تا خود را بر صراط مستقیم استوار ساخته باشیم تا اینکه بر مکانهای محکم گام نهاده باشیم ادامه راهمان مشکل خواهد شد و لغزشهایم فراوان.

مراجع

- [۱] قرآن.
- [۲] نهج البلاغه.
- [۳] ۱۴۱ نکته درباره نماز.
- [۴] بدخشان، یدالله، (۱۳۹۱)، آثار روان‌درمانی و مهارت‌انحرافات جنسی به پاداشتن نماز، همایش منطقه‌ای نماز، از محراب تا معراج.
- [۵] علیپور، حامد، (۱۳۹۱)، آثار نماز در زندگی فردی و اجتماعی، همایش منطقه‌ای نماز، از محراب تا معراج.
- [۶] فیروزمندی بندپی، جعفر؛ اسمعیل بیگی، م. (۱۳۹۱)، آسیب‌شناسی نماز، همایش منطقه‌ای نماز، از محراب تا معراج.